

■ utsyn

ØYSTEIN SCHJETNE
Leder for Stiftelsen Golden Colombia

Geriljabevegelsen FARCs løslot nylig ti gisler. Dette kan tyde på at en forhandlingsløsning er innen rekkevidde.

Tid for forhandling

2. april løslot FARC de siste ti av gruppen politimenn og militære som geriljaorganisasjonen hadde holdt som gisler siden 90-tallet. Tilbake til sine kjære kom ti mennesker som nå skal lære om mobiltelefoner, internett og andre nyvinninger som har revolusjonert dagliglivet det siste halvannet tiåret.

En besøkende i Colombia kan få en lignende fornemmelse av en tidsreise: et land med kommunistisk gerilja i full vigør, snart et kvart århundre etter murens fall. Årsaken til at den colombianske geriljaen fremdeles eksisterer, er dens strategiske beslutning på 80-tallet om å innlemme kokainvirksomhet blant sine inntektsgivende aktiviteter. I løpet av det følgende tiåret, og særlig etter kokainkartellenes fall, ble antallet geriljamedlemmer mangedoblet. FARC kontrollerte rundt årtusenskiftet omlag en tredjedel av colombiansk territorium, og det var etter alt å dømme deres oppfatning om at en innmarsj i Bogotá var forestående som gjorde at de ikke hadde oppriktige intensjoner under de mislykkede fredsforhandlingene med Pastrana-regjeringen i årene 1999-2002.

Resten av tiåret skulle derimot vise seg å bli et sammenhengende tilbaketog for FARC i møte med president Alvaro Uribes kompromissløse strategi for å knuse geriljaen, godt hjulpet av massiv amerikansk støtte gjennom Plan Colombia. Da president Uribes forsvars-

minister, Juan Manuel Santos, ble innsatt som president i 2010, var geriljaen atter forvist til sine tradisjonelle kjerneområder i Colombias geografiske periferi, som er som skapt for klassisk geriljakrigføring. Santos videreførte Uribes strategi med å gå etter FARC-toppene ved hjelp av etterretning og infiltrering med påfølgende bombeangrep og lyktes i 2011 å ta ut både den legendariske «Mono Jojoy» og selve FARC-sjefen, «Alfonso Cano».

Etter Canos død ble det spekulert på at det kanskje ikke ville bli valgt noen ny FARC-leder, men at man derimot ville se en bacriminalisering av FARC. Bacrim (av bandas criminales) var Uribe-regjeringens betegnelse på de frittstående, paramilitære gruppingene som oppsto etter demobiliseringen av den paramilitære unionen AUC i perioden 2003-2006. Dette scenariet, sammen med det håpløse i å fysisk utslette geriljaen, har resultert i Santos-regjeringens nye militære strategi overfor FARC: I stedet for å gå etter FARC-toppene søker de nå å ta ut de operative mellomlederne, som comandantes og økonomiansvarlige (som styrer kokaintrafikken) for de ulike frentes. Formålet med denne strategien er å svekke FARC tilstrekkelig til at de vil anse en forhandlingsløsning som beste utvei. Frigivelsen av de ti gislene kan være et tegn på at den nye strategien fungerer.

«I stedet for å gå etter FARC-toppene søker de nå å ta ut de operative mellomlederne»